

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

324

Szerző:

Cím:

A főváros és a választójog

Hely

Idő

"1916"

Forrás:

Pesti Napló

Személy

Helyszám

Prp.
(Hely)1916 X 26
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

352.04.1916

A főváros és a választójog

Szótöbbséggel elfogadták az indítványt

Szerdán intézte el a főváros törvényhatósági bizottsága azokat az ügyeket, amelyeket a két héttel ezelőtt megtartott közgyűlés napirendjéről leszorítottak a kórházi és műszerüzemi visszaélések. A hátralék között nem kisebb dolog volt, mint a virilizmus eltörlése és a községi általános, titkos választójog. Még a munkapárt nagyrésze is csatlakozott Vázsonyi Vilmos indítványához, nyilván azért, mert biztosra vette, hogy a közgyűlés állásfoglalásának ma amugy sem lesz eredménye. Negyven városatya akadt, akiknek nem kell a virilizmus eltörlése és nem kell a választójog, akik tehát úgy hiszik, hogy Budapesten úgy van minden a legjobban, ahogyan ma van. Szónokuk, Székely Ferenc nyíltan vallotta, hogy a mai „hatalmi viszonyokat” fenn kell tartani. A nők választójogát is bekapcsolták Vázsonyi indítványába, azzal az értelmezéssel, hogy az indítvány nem szól kifejezetten a férfiak jogáról. Hock János volt a választójogi vita első szónoka és lendületes, szép beszédének különösen akkor volt óriási hatása, amikor azoknak a millióknak a jogairól szólt, akik érdemesek arra, hogy életüket feláldozták a hazáért, de a politikai jogok szempontjából éretleneknek tartják őket.

A napirend során elkeseredett vita volt a bérkocsisokról, interpelláció hangzott el a cukorhiányról, a zsirhiányról, a közlekedési mizériákról, az iskolahiányról. A közmunkatanács új tagjai lettek: Szabó József, Preyer Hugó és Heinrich

Kálmán. Vázsonyi indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy Magyarevits Mladen tiszti főorvos arcképét nyugdíjaztatása alkalmából a közgyűlési terem számára megfesteti. Két hét múlva újabb közgyűlés lesz, amelyen végre kizárólag a főváros élelmiszerellátásáról lesz szó. Részletes tudósításunk a következő:

A főváros törvényhatósági bizottsága szerdán Bárczy István polgármester elnöklésével rendes ülést tartott. Az elnöki bejelentések során a tanácsnok-főjegyző felolvasta a belügyminiszter leiratát, amelyben köszönetét fejezi ki a székesfőváros közönségének azért a nemes áldozatkészségéért, hogy elvállalta a székesfőváros terhére a Budapestre érkezett erdélyrészi menekültek gondozásának költségeit, a tömegszállítások költségeit, valamint a tömegélelmezéssel járó személyi és felszerelési költségeket. Köszönetet mond továbbá a székesfőváros társadalmának is azért a buzgalmaért, amelylyel az erdélyrészi menekültek ügyét felkarolta és nemcsak adományával vett részt a segítés hazafias feladatában, hanem a székesfőváros hatóságát a menekültek gondozása körül megbecsülhetetlen személyes közreműködéssel is támogatta. Külön is megemlékezik a miniszter azoknak a lelkes hölgyeknek önfeláldozásáról, akik a menekültek élelmezésénél és felruházásánál szeretetteljes odaadással segédkeztek és gyengéd bánásmódjukkal a menekültek helyzetén könnyíteni, sorsukat elviselhetőbbé tenni igyekeztek. A belügyminiszter a menekültek ellátása körül felmerült kiadásokat, amelyeket a székesfőváros közönsége nem vállalt magára, hajlandó a fővárosnak megtéríteni.

Virilizmus és választójog

Ezután Vázsonyi Vilmos ismert indítványának tárgyalása következett. Az indítványhoz elsőnek Hock János szólt hozzá, aki Vázsonyi indítványát elfogadta. Azonban módosítást is nyújt be, amely

a javaslat lényegét érintetlenül hagyja. A jogkiterjesztés a haladás. Ezt igazolja a legműveltebb népek alkotmánytörténelme, akik a hatalom megosztásának elvét évszázados küzdelmek árán terjesztették ki saját nemzetükre. Világmozgalmakat, melyek az emberiség egyetemes kulturőszfőnéből törtek elő, erőszakkal csak ideig-óráig lehetett elnyomni. A magyar alkotmány nehéz küzdelmek árán alakult csak népképviseleti rendszerre. Mindnyájan tudjuk, hogy ezek az átalakulások minő rázkódtatásokkal jártak. A hajnalt hirdető kakaskiáltással mindig együtt huhogtak a baglyok is. Ez a borzalmas világkatasztrófa, amely vagyontokat és életet tömegekben pusztít, gyorsabban érleli meg a haladás egyetemes emberi eszméit is. Vagy azt hiszik, hogy a sáncárkokból visszatérő mártírok, akik vérükkel pecsételték meg hazaszeretelüket, letesznek szépen a fegyvert és a mundaért és visszamennek a műhelyekbe, gyárakba és bányákba és istállóba, hogy a véres munka után nyugodtan tovább kérődzenek szavazati jogi teóriákon? Hát kitagadhatjuk az ország sorsának intézéséből azokat, akik nekünk ezt az országot nyomoruságuk, szenvedésük és testi épségük árán megmentették? A közgyűlés termének szüksége van a munkáselemek képviselőinek bevonására is. De amikor a jogfosztottakat felemelni akarja, hasonló joggal követeli, hogy a polgárság minden hasznos és értékes elemét a jogegyenlőség alapján, az autonómia megerősítése érdekében egy táborba tereljék. Vázsonyi indítványához a következő bevezető módosítást javasolja: „A törvényhatósági közgyűlés, mint a polgárság szervezete, ragaszkodván régi jogkiterjesztő hagyományaihoz, a jogegyenlőség biztosítására, valamint az autonómia erősítésére együtt kíván dolgozni a főváros egész lakosságával.”

Székely Ferenc szerint a választójog megvalósítása és a virilizmus eltörlése egyidőben lehetetlen. Elvtársai nevében kifejti aggályait.

Székely beszéde alatt számos közbeszólás hangzott el s a beszéd egyes részei szinte elvesztek a lármában.